

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De lapsis in ordinibus sacris si restaurari possint. xliii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

stolus : Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, ne & tu tenteris : Alter alteritus onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Porro sanctus Dauid de criminibus mortiferis egit pœnitentiam, & tamen in honore permansit. Beatus quoque Petrus amarissimas lachrymas fudit, quando dominum negasse pœnituit, sed tamen apostolus permansit, & dominus per prophetam peccantibus pollicetur dicens : Peccator in quacunque die conuersus ingemuerit, omnium iniquitatum illius amplius non recordabor. Errant enim qui puant sacerdotes post lapsum, si condignam egerint pœnitentiam, domino ministrare non posse, & suis honoribus frui, si bonam deinceps vitam duxerint, & suum sacerdotium condignè custodierint. Et ipsi qui hoc putant, non solum errant, sed etiam traditas Ecclesie clauis dissipare, & abigere videntur. De quibus dictum est : Quæcunque solueris in terra, erunt soluta & in cælo. Alioqui, hæc sententia aut domini non est, aut non vera. Nos verò indubitanter tam domini sacerdotes, quàm reliquos fideles, post dignam satisfactionem posse reuocari ad honores credimus, tastante domino per prophetam. Nunquid qui dormit, non adiiciet ut resurgat? Et qui auersus est, non reuertetur? Et alibi : Nolo, inquit dominus, mortem peccatoris, sed ut conuertatur, & viuat. Et propheta Dauid pœnitentiam agens, dixit : Redde mihi lætitiã salutaris tui, & spiritu principali confirma me. Ipse nanque post pœnitentiam & alios docuit, & sacrificium Deo obtulit, dans exemplum doctoribus sancte Ecclesie si lapsi fuerint, & si condignam pœnitentiam gesserint, utrunque facere posse, & offerre, & alios docere.

De lapsis in ordinibus sacris si restaurari possunt. Cap. XLIII.

NAM tua sanctitas inde à nobis requisit, ut tibi rescriberem de sacerdotali officio post lapsum resurgendi, dum dicis de hoc canones diuersos te legisse, diuersasque sententias, alias resurgendi, alias nequaquam posse. Nam nos generaliter à Nicæna synodo incipientes, hanc cum reliquis quatuor veneramus : quia ipsam sententias, ceteræ in cunctis sententiis vnanimis concordant Nos ergo præcedentes patres sequimur : quia autore

*Ex rege.
Gregor.
pap. Secū
dino ser-
uo Dei re-
cluso.*

Deo à sacra doctrina illorum non discordamus. A capite itaque incipientes, vsque in quartū altaris ministrum hanc formam seruandam cogoscimus: vt quia minorem maior præcedit, sicut honore est maior, ita sit in crimine, & quæ maior sequitur culpa, maior ei implicetur vindicta: & postea pœnitentia credatur esse fructuosa. Quid enim potest triticum seminare, & fructum illius nō colligere? Aut domum construere, & non illic habitare. Post dignam enim satisfactionē, credimus posse redire ad honorem: Propheta dicente: Nunquid qui cadit non adiiciet vt resurgat? Et qui auersus est, non reuertetur? Idem & peccatori ait: In quacunque die conuersus ingemueris, tunc saluus eris. Vnde & Psalmista ait: Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua in uisceribus meis. Ne proicias me à facie tua, & spiritum sanctum tuum ne auferas à me. Dum enim petiit ne à Deo proiiceretur, pro lapsi culpa, alienam quippe rex simul & propheta rapuisse se vxorem tremefactus expauit, propheta indicatē flagitium suum, pœnitentiam agendam addidit: Redde mihi lætitiā salutaris tui, & spiritu principali confirma me. Si enim ipse dignam Deo pœnitentiam nō fecisset, nequaquam aliis prædicaret. Ait enim: Docebo iniquos vias tuas, & impij ad te cōuertentur. Dum enim peccata sua prospexit propheta mundata per pœnitentiam, non dubitauit prædicādo castigare aliena: & sic sacrificium de seipso offerre Deo studuit cum dicebat: Sacrificium Deo spiritus contribulatus. Ad hæc ista sufficerent: sed omnis sententia quo plus sacre scripturæ testimoniis confirmatur, facilius creditur. De hoc enim propheta dicit: Nolo mortem peccatoris: sed vt conuertatur & uiuat. De hoc peccatoribus dicitur: Peccator in quacunque die conuersus ingemuerit, omnes iniquitates eius in obliuionem traduntur. Si enim redemptor noster, qui peccatores non perdere, sed iustificare venit, in obliuione peccantium delicta relinquit, quis hominū condemnanda reseruet, quū Apostolus dicat: Si Deus iustificat, quis est qui condemnet? Ad fontem misericordie recurrentes, Euangelicam proferamus sententiā: Gaudebo plus, inquit, supervno peccatore pœnitentiam agente, quā per nonagintanouem iustis qui non indigent pœnitentia. Et ouem perditam, nonagintanouem, non errantibus relictis, humero ad ouile reportauit. Si ouis errans post inuen-

tionem, ad ouile humero reportatur, cur iste post pœnitentiam ad Ecclesiæ ministerium nõ reuocetur? Quid est ergo grauius carnale delictum admittere sine quo non mul- ti, sed pauci inueniuntur, aut Dei filium timendo negare? In quo peccato ipsum beatum principem apostolorum Pe- trum, ad cuius nunc corpus indigni sedemus, lapsum esse cognoscimus. Sed post negationem pœnitentia sequuta est, & post pœnitentiam misericordia data: quia illum ab apostolatu non deiecit, quem ante seipsum negare prædi- xit. Tibi hæc, fili charissime, dicta sufficiant, vt illum quem conspicias delicta fletu delere, in cõspectu diuinitatis non dubites misericordiam consequi: quia nullum peccantem reuersum despicit, qui peccatores sanguine suo redimere venit. Hinc etiam & beatus Augustinus ad Petrum diaco- num de fide scribens, ait: Omni homini in hac vita esse po- test utilis pœnitentia, quam quocunq; tempore homo egerit, quamlibet iniquus, quamlibet annosus, si toto corde renunciauerit peccatis præteritis, & pro eis in conspectu Dei, non solum corporis, sed etiam cordis lachrymas fu- derit, & malorum operum maculas bonis operibus dilue- re curauerit, omnium peccatorum indulgentiam mox ha- bebbit. Hoc enim nobis dominus prophético promittit elo- quio, dicēs: Si conuersus fueris, & ingemueris, saluus eris. Et alio loco dicitur: Fili, peccasti, ne adicias iterum, sed & de præteritis deprecare, vt tibi dimittantur. Nunquam peccanti esset indicta pro peccatis deprecatio, si deprecã- ti non esset remissio concedenda. Sed etiam pœnitentia peccatori tunc prodest, si eam in Ecclesia catholica gerat, cui Deus in persona beati Petri ligandi, soluendiq; tri- buit potestatem, dicens: *Quæ alligaueris super terrã, erunt ligata & in cœlis.* Et quacũque solueris super terrã, erunt soluta & in cœlis. In quacũque igitur homo ætate veram peccatorum suorum pœnitentiam egerit, & vitam suam Deo illuminante, correxerit, non priuabitur indulgentiæ munere: quia Deus, sicut per prophetam dicit, non vult mortem morientis, quantum vt reuertatur à via sua ma- la, & viuat anima eius. Veruntamen nullus hominum de- bet sub spe misericordiæ Dei, in suis diutius remanere pec- catis, cum etiam in ipso corpore nemo velit sub spe futuræ salutis diutius agrotare. Tales enim qui, ab iniquitatibus

suis recedere negligunt, & sibi de Deo indulgentiam re-
 promittunt, nonnunquam ita praeueniuntur repentino Dei
 furore, ut nec conversionis tempus, nec beneficium remi-
 sionis inueniant. Ideo vnumquemque nostrum sancta scri-
 ptura benignè praeuocet, dicens: Ne tardaueris conuer-
 ti ad dominum, & ne differas de die in diem: subito enim ve-
 niat ira eius, & in tempore vindictae disperdet te. Dicit etiam
 beatus David: Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdu-
 rare corda vestra. Cui beatus quoque Paulus concordat his
 verbis: Videte fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor ma-
 lum incredulitatis discedendi à Deo viuo, sed adhortami-
 ni vosmetipsos per singulos dies, donec hodie cognomi-
 natur, ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati. Ob-
 durato igitur viuit corde, qui se non conuertit. desperat
 de indulgentia peccatorum, siue qui sic misericordiam De-
 sperat, ut vsque in finem vitae praesentis, in suorum crimi-
 num perueritate remaneat. Proinde diligentes misericor-
 diam Dei, metucentesq; iustitiam, nec de remissione pecca-
 torum desperemus, nec remaneamus in peccatis: scietis
 quia illa omnium hominum debita sit exactura aequitas ius-
 tissimi iudicis, quae non dimiserit misericordia clementi-
 ssimi redemptoris. Sicut enim misericordia suscipit, absol-
 uitq; conuersos, ita iustitia repellet, & puniet obduratos.
 Hi sunt qui peccantes in spiritum sanctum, neq; in hoc se-
 culo, neque in futuro, remissionem accipiet peccatorum.
 Nam & de hoc Isidorus Hispalensis episcopus ad inquisitionem
 Massonis episcopi, ita rescripsit dicens: Verum quod
 sequenter in epistolis venerabilis fraternitas tua innotuit,
 nulla est in huiusmodi sententiis decretorum diuersitas in-
 telligenda, quod alibi legitur in lapsu corporali restauran-
 dum honoris gradum post poenitentiam, alibi post huiusmo-
 di delictum nequaquam reparandum antiqui ordinis gra-
 dum post poenitentiam: alibi post huiusmodi delictum ne-
 quaquam reparandum antiqui ordinis meritum. Haec enim
 diuersitas hoc modo distinguitur. Illos enim ad pristinum
 officii gradum redire canon praecipit, quos poenitentiae pre-
 cessit satisfactio, vel digna peccatorum confessio. At contra
 hi qui neque à vitio corruptionis emendantur, atque hoc
 ipsum carnale delictum quod admittunt, etiam vindicare qua-
 dam superstitiosa temeritate nituntur, nec gradum vici-

honoris, nec gratiam communionis recipiunt. Ergo ita est utraque dirimenda sententia, ut necesse sit illos restaurari in loco honoris, qui per poenitentiam recōciliationem meruerunt diuinæ pietatis. Hi nec immerito consequuntur adeptæ dignitatis statum, qui per emendationem poenitentiam, recepisse noscuntur vitæ remediū. Id enim ne forte magis ambiguum sit, diuinæ autoritatis sententia confirmetur. Ezechiel enim propheta, sub typo prauaricatricis Hierusalem ostendit, post poenitentiam satisfactionem, pristinum restaurari posse honorē: Confundere, inquit, o Iuda, & porta ignominiam tuam. Et post paululum: Et tu, inquit, & filia tua, reuertimini ab iniquitate vestra. Quod dixit, confundere, ostendit post confusionis, id est, peccati opus debere quenquam erubescere, & pro admissis sceleribus verendam frontem humi prostratam demergere, pro eo quod dignum confusionis perpetraverat opus. Deinde precepit, ut portet ignominiam depositionis suæ, lugens cum humilitate quod peccauerat. Sicq; reuocari secūdum prophetam, ad priorem statum poterit.

Quod anima, multis gentibus nobilior, sit deflenda, & multis vrbibus preciosior, quodq; non sit desperandum de venia. Cap. XLIIII.

VIS DABIT capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum? Opportunius multo nunc à me, quàm tunc à propheta Dei dicitur. Licet enim non vrbes multæ, nec gens integra lamentanda sit, anima tamen flenda est multis gentibus nobilior, multisq; vrbibus preciosior. Nam si vnus qui fecerit voluntatem Dei, melior est, quàm multitudo iniquorum: melior ergo, & tu eras quondam, quàm multitudines Iudæorum. Propter quod nemo miretur, si fortè prolixioribus ego nunc vtar lamentationibus, & amariores profundâ fletus, quàm tunc propheta profudit. Non enim vrbis, ut dixi, captæ excidia defleo, nec vilis vulgi captiuitatē lametor, sed insignis animæ lapsus, & tépli in quo Christus habitat excidium. Hæc enim lametatio insignis animæ quam ego defleo, tātò illa est durior & amarior, quātò & verior. Inde vtiq; est, quod ego irremediabiliter plango, quia noui: & incessabiliter lugeo, dum recordor. Vsq; quo iterū te tripudiare videā, ad prioris gloriæ statum? Quod et si apud homines im-

*Excerptū
de libro
Ioannis
Constanti-
nopol. ad
Theodo-
rum, cap.
19.*